

Šimpanzi učentliví

Šimpanz učentlivý a jeho nejbližší příbuzný šimpanz bonobo (čili šimpanz trpasličí, uváděný také jen jako bonobo), jsou nejbližšími příbuznými člověka, jemuž se také ze všech primátů nejvíce podobají. S člověkem mají až 98 % stejných genů. Jsou převážně býložraví, živí se i hmyzem a obratlovci (většinou drobnými).

1962 PRVNÍ PÁR ŠIMPANZŮ

První dva šimpanzi se na Mniší hoře objevili v roce 1962. Byla to ani ne dvouletá mláďata, odchycená v africkém pralese – tehdy bylo ještě možné obchodovat se zvířaty odchycenými v přírodě. Po dlouhé cestě lodí se mláďata šimpanzů nacházela v dost zbledovaném stavu. Brněnští chovatelé pokřtili samičku na Bibinu a sameček menšího vzrůstu dostal jméno Batul. Jedinou budovou v Zoo Brno bylo tehdy provizorní vivárium, a právě tam zoo uspořádala první představení šimpanzů pro veřejnost. Chovatelé drželi malé šimpanze, na lidi už zvyklé, v náručí a ukazovali je zvědavým návštěvníkům. Pro chov šimpanzů zoo zřídila nový trakt provizorního vivária, k němuž patřil i malý výběh o ploše 12 m². Po dlouhé cestě z Afriky a vyjmutí z přirozeného prostředí potřebovala mláďata klid a teplo, a toho měla v přístavbě dost. Za příznivého počasí a v době, kdy v zoo návštěvníci nebyli, chovatelé vodili šimpanze na procházky po zahradě, kde opice mohly například trénovat šplhání po stromech. Chovatelé tehdy opice oblékali do lidských šatů a aranžovali do scén napodobujících stolování lidí. V době vánoční chovatelé také šimpanzům „stylově“ upravili ubikaci.

1965 PRVNÍ „ČESKOSLOVENSKÝ“ ŠIMPANZ - BIPO

Šimpanzí pár se v srpnu 1965 přestěhoval do nového pavilonu opic. O osmiletou Bibinu však neprojevoval Batul zájem, měl k ní spíše podřízený vztah. V roce 1966 brněnská zoo koupila od národního podniku Československé cirkusy statného jedenáctiletého samce Ponga a umístila ho do pavilonu opic společně s Batulem a Bibinou. Pongo brzy zaujal vedoucí pozici ve skupině a 15. července 1967 porodila Bibina mládě. Malý sameček dostal jméno po obou rodičích – Bipo. Byl to první šimpanz narozený na území bývalého Československa. Nezkušená Bibina však mládě nepřijala. Jeho výchovy se ujali „na střídačku“ dva chovatelé, a protože mládě bylo nutné každé dvě hodiny krmit umělým dětským mlékem, a to i v noci, chovatelé přespávali v pavilonu na rozkládacím lehátku. Malý šimpanz prospíval, v pěti měsících měl už všech dvanáct zubů. V lednu 1969 dostal přibližně stejně starou družku Dadynu, kterou zoo zakoupila v jedné východoněmecké zoo s představou, že Dadyna v budoucnu s Bipem vytvoří chovný pár. K tomu však nikdy nedošlo a Bipo se dožil jen věku sedmi let (u uměle odchovaných zvířat je krátkověkost běžná). Když brněnská zoo slavila v říjnu 2006 čtyřicáté narozeniny drobné, ale čilé šimpanzice Dadyny, zavzpomínala její bývalá chovatelka Eva Mitáčková: „Když jsme ji vybalili z bedny, byl to takový mrzáček. Měla síce skoro dva roky, neuměla ale chodit. Nevěřili jsme, že přežije.“ Dadyna, již se chovatelé začali intenzivně věnovat a kterou doslova i přeneseně postavili na nohy, se stala nejdéle chovaným zvířetem brněnské zoo. Dožila se 44 let.

První pár brněnských šimpanzů
Bibina (vlevo) a Batul

ZOO
BRNO
70

Díky nám víte o přírodě víc.